

ARTPRESSE

An intermedial study of Belgian art as a networked structure seen through the lens of the mass media magazines in the interbellum years

Contract - B2/191/P2/ARTPRESSE

SAMENVATTING

Het Artpresse-project (2020-2025) was een vijfjarige interdisciplinaire samenwerking tussen KBR, KU Leuven en ULiège, die de netwerkstructuur van de Belgische kunst tijdens het interbellum onderzocht. Het project maakte gebruik van publiekstijschriften als belangrijkste invalshoek om het culturele landschap van het interbellum te onderzoeken, op basis van zowel Nederlandstalige als Franstalige tijdschriftcollecties. De centrale doelstelling was de kloof tussen traditionele kunstgeschiedenis en digitaal erfgoed te overbruggen door te onderzoeken hoe grootschalige gedigitaliseerde corpora patronen in culturele representatie en artistieke receptie over taalkundige en ideologische grenzen heen zichtbaar kunnen maken. De kern van Artpresse bestaat uit een omvangrijk archiefluik. Het project faciliteerde de grootschalige digitalisering en verwerking van meer dan 750.000 pagina's uit de historische tijdschriftencollecties van KBR. Dit extensieve corpus is nu volledig doorzoekbaar in full-text via het platform Belgica Periodicals en opgeslagen in de Media Stock van KBR voor langetermijnbewaring. Naast de digitale toegankelijkheid legde het onderzoek een sterke nadruk op de materiële en redactionele dimensies van de tijdschriften, met specifieke aandacht voor druktechnieken. Archiefonderzoek vulde deze analyse aan en bood cruciale inzichten in de onderling verbonden netwerken van uitgevers en drukkers die het Belgische medialandschap vormgaven. Een belangrijk academisch resultaat van het project is de verdediging van een doctoraatsverhandeling die zich richt op de representatie van de schone kunsten binnen een gecreëerd subcorpus van 17 gezinstijschriften, gepubliceerd tussen 1929 en 1936. Dit onderzoek wordt ondersteund door een uitgebreide geïllustreerde en geïndexeerde catalogus, die een kritische selectie en methodische beschrijving van de visuele en tekstuele inhoud biedt. De bevindingen van Artpresse onderstrepen het vitale belang, evenals de inherente methodologische uitdagingen, van het bestuderen en beschrijven van tijdschriftcollecties. Het project heeft aangetoond dat hoewel deze “middlebrow” bronnen essentieel zijn voor het begrip van de moderne erfgoedcultuur, hun enorme volume en heterogene aard robuuste digitale infrastructuren en nauwkeurige metadatastandaarden vereisen. Uiteindelijk heeft Artpresse niet alleen de digitale toegankelijkheid van het Belgische gedrukte erfgoed verrijkt, maar ook een rigoureuus kader gecreëerd voor toekomstig kwantitatief en kwalitatief onderzoek naar de 20e-eeuwse pers.

Keywords: Interbellum – Belgian modern art – Illustrated press – Family magazines